

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel:	Okynniga pluraler. Normering och bruk av s-plural speglat i SAOL och SO	
Forfatter:	Louise Holmer & Kristian Blensenius	
Kilde:	Nordiska studier i lexicografi 16, 2023, s. 153–164	
URL:	https://tidsskrift.dk/nsil/issue/archive	

© Respektive författare, Nordiska föreningen för lexicografi och Mejerbergs institut för svensk etymologisk forskning, 2023

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavspersonen til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Okynniga pluraler. Normering och bruk av s-plural speglat i SAOL och SO

Louise Holmer & Kristian Blenselius

In this article, we discuss a noun declension in Swedish indicating plural with the suffix *-s*. The suffix has been debated among language users, grammarians, language planners and lexicographers on and off for several decades. The *-s* suffix is, in some variants, considered to belong to colloquial speech, for example in forms like *avokados*, *bikinis* and *cellos* ('avocados', 'bikinis', 'cellos/celli', respectively), whereas formal written Swedish is said to prefer plural forms such as *avokado-r/-er*, *bikini-er* and *cello-r*. However, there seems to be consensus that s-plurals are useful, and these forms are now more or less officially accepted.

We examine the use of s-plural for some widely debated loan words in modern Swedish newspaper texts, and relate them to grammatical statements, recommendations from language planners and recommendations in two Swedish monolingual dictionaries, namely *The Swedish Academy Glossary* (SAOL, 14th ed. 2015) and *The Contemporary Dictionary of the Swedish Academy* (SO, 2nd ed. 2021). Areas for improvement in the dictionaries are identified, and it is suggested that inflectional suppletion is considered for some s-plural definite forms.

NYCKELORD: morfologi, s-plural, suffix, svenska ordböcker

1. Inledning, bakgrund och syfte

När *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* publicerades i en reviderad upplaga i maj 2021 (SO 2021), var en av nyheterna att fler ord än tidigare var försedda med pluralböjning med *-s*, t.ex. *avokado*, med pluralangivelsen ”*avokados* eller *avokador*”. Även ett nytillagt ord som *hashtag* hade fått s-plural som förstaform (*hashtags* eller *hashtaggar*). Pluralformen *avokados* är numera vanlig i tal- och skriftspråk, medan *avokador* är den (enda) form som rekommenderas i t.ex. *Svenska Akademiens ordlista* (SAOL 14, 2015). Förutom nämnda former används också pluralen *avokadosar*, även om den framför allt återfinns i talspråket och det lediga skriftspråket. Den senare pluralböjningen redovisas i SAG (2:83, 104) och kallas ibland *-sar*-plural (Josefsson 2018), och den känns igen i

former som *bikinisar*, *containersar* och *kängurusar*. Språkvårdare avråder vanligen från *-sar*-plural i vårdat skriftspråk.

I den här artikeln ger vi exempel på lånord där det svenska skriftspråket uppvisar variation i fråga om pluralböjningen, med tonvikt på s-plural ('okynniga' eller 'oregerliga' pluralformer.) Vi undersöker hur dessa ords pluralformer behandlas i de två svenska enspråkiga ordböckerna SAOL 14 och SO 2021, och dessa undersökningar kontrasteras mot normer och rekommendationer som uttrycks av framför allt Språkrådet, liksom mot grammatik i bl.a. *Svenska Akademiens grammatik* (SAG). Syftet är att jämföra språkvårdsrekommendationer med språkbruket vid ett urval av ord där pluralformerna sedan tidigare har konstaterats variera. Undersökningarna bidrar till att belysa ett lexikografiskt specialområde – angivelse av numerusböjning – med koppling till såväl grammatiska regler och språkvårdens normering som till språkbruket. Resultaten har relevans för det praktiska lexikografiska arbete som vidareutvecklingen av SAOL och SO innebär, liksom för andra ordböcker och lexikografiskt arbete i stort.

S-plural är inte något nytt fenomen i svenskan, utan har använts sedan 1700-talet (och i vissa fall tidigare, jfr Söderberg 1983). Trots det diskuteras s-plural återkommande i språkvårdssammanhang även i våra dagar och är också föremål för lexikografisk uppmärksamhet vid revidering av ordböcker. I Söderberg (1983) beskrivs ett antal undersökningar av s-plural i svenskan mot bakgrund av attityder till "svengelska" hos svenska språkvårdare, liksom mot bruket av s-plural i svensk text. Dessutom görs i Söderberg (1983) bland annat en genomgång av olika ordböckers hantering av dessa former. Sammanlagt sexton ordböcker undersöks med avseende på deras respektive (eventuella) registrering av s-plural i fråga om totalt 295 ord (Söderberg 1983:198–205). Av Söderbergs genomgång kan nämnas ett mycket litet urval ord som *bolero*, *inka*, *sandwich* och *scone*, som i någon av ordböckerna vid något tillfälle har försetts med pluralform på s.¹

I denna artikel går vi igenom ett urval fall av s-plural i SAOL och SO och jämför ordböckernas lösningar med språkvårdens rekommendationer. Först presenteras de undersökta orden och ordböckerna. Relevant grammatisk och språkvårdande litteratur presenteras också helt kort (avsnitt 2). Därefter redogörs närmare för vad den grammatiska och språkvår-

1 I SAOL 14 (2015) och SO (2021) är uppslagsformen *scones*, dvs. plural, i stället för som tidigare *scone*.

dande litteraturen säger om s-pluralen (avsnitt 3) och vad som anges i några SAOL-upplagor och SO-upplagor. Slutligen presenteras ett förslag på böjning vid ord som kan kopplas till mer än ett paradigm, grundat i s.k. saxade paradigm, och artikeln sammanfattas.

Artikelförfattarna är verksamma vid Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi, Göteborgs universitet, där ordböckerna SAOL och SO utarbetas sedan många år. Undersökningarna utgör ett av flera områden där skillnader mellan de båda ordböckerna inventeras i syfte att minska andelen omotiverade sådana i samband med revideringsarbetet.

2. Material för undersökningarna

De undersökta orden är valda utifrån att de ofta är föremål för språkvårdens insatser i fråga om böjningsmönster, liksom för att de ofta utgör intressanta variationsexempel för lexikografer. I artikeln fokuserar vi på de tre orden *avokado*, *bikini* och *hashtag*. Orden *avokado* och *bikini* är välkända i svenskan sedan åtminstone 1930- och 1940-talet, medan *hashtag* utgör exempel på ett av svenskans nyare ord, med förstabelägg i SO från år 2010.

Förutom dessa tre ord är förstas den sammantagna mängden ord med möjlig pluralböjning med *-s* mer omfattande. Övriga exempelord som nämns i artikeln har hämtats från Språkrådets Frågelåda (som finns allmänt tillgänglig på nätet) och från översikter i Josefsson (2018). Urvalet av ord är menat att belysa olika typer av böjningsvariation som medför olika typer av morfologisk-lexikografiska överväganden för lexikografer. För generella genomgångar av s-plural och mer omfattande exemplarsamlingar hänvisas till Söderberg (1983) och Josefsson (2018).

Det material som ligger till grund för undersökningarna utgörs av svenska, enspråkiga ordböcker i form av SAOL 14 (2015) och SO (2021). Den referensgrammatik som används är *Svenska Akademiens grammatik* (SAG, 1999), men vi jämför även mycket kort med senare grammatikor som Hultman (2003), Josefsson (2009), Bolander (2012) och Lundin (2014). De språkvårdande skrifter som används utgörs av det svenska Språkrådets rekommendationer (Frågelådan) liksom *Svenska skrivregler* (Karlsson 2017) och *Språkriktighetsboken* (2016).

Några viktiga skillnader mellan de båda ordböckerna är att SAOL 14 är mer normativ och SO 2021 mer deskriptiv (Blensenius, Holmer & Sköldberg 2021:41). SAOL har också en längre utgivningstradition än

SO; SAOL:s första upplaga kom ut år 1874 som en sorts ram till den historiska ordboken *Svenska Akademiens ordbok* (SAOB). Därefter har ordlistan publicerats relativt regelbundet i tryckt form med den fjortonde och senaste upplagan år 2015. För en bakgrund till SAOL i allmänhet hänvisas till Gellerstam (red.) 2009, där många olika ingångar till tidigare upplagor av ordlistan ges. SAOL 14 beskrivs i t.ex. Malmgren (2014).

SO 2021 är en vidareutveckling av den tryckta ordboken SO 2009, som i sin tur bygger på *Nationalencyklopedins ordbok* (NEO, 1995–1996) och den korpusbaserade ordboken *Svensk ordbok* 1986. SO 2021 publicerades enbart på nätet i ordboksportalen svenska.se och som app för iOS och Android, och alltså *inte* i form av en tryckt bok. I SO 2021 har det deskriptiva perspektivet renodlats jämfört med föregångaren. För en allmän genomgång av SO 2021, se Sköldberg (2022).

3. Pluralbeskrivningar i grammatiken och språkvården

I syfte att kartlägga olika infallsvinklar på böjning av inlånade substantiv ges i detta avsnitt en översikt över hur sådana ords pluralformer behandlas i referensgrammatiken SAG och några andra svenska grammatiska läroböcker samt i Språkrådets rekommendationer.

3.1. Grammatikornas beskrivningar

I svenskan har man traditionellt räknat med fem eller sex deklinationer för substantiven, baserat på substantivens böjning i plural. I SAG tillkom dock en sjunde deklination (SAG 2:63). Denna innehåller substantiv med suffixet *-s* i plural, t.ex. *dissenters* och *tricks*. Att den mest omfattande referensgrammatiken för svenska inkluderat deklinationen har, trots grammatikens deskriptiva inriktning (SAG 1:20), kommit att skänka viss legitimitet åt användandet av *s*-plural för ord som *avokado*, *bikini* och *hashtag*: *avokados*, *bikinis* respektive *hashtags*.

Sedan SAG gavs ut har vissa grammatikläroböcker för högskolenivå anammat *s*-pluraldeklinationen (se t.ex. Bolander 2012:114), medan andra inte nämner den (t.ex. Lundin 2014). *Svenska Akademiens språklära* (Hultman 2003:64–65) antar sex deklinationer. *S*-pluralen nämns förvisso, men någon särskild deklination för substantiv med denna böjning antas inte. Josefsson (2009) diskuterar *s*-pluralen som en möjlig

sjätte deklination (Josefsson räknar annars med fem deklinationer), men uttrycker samtidigt tveksamhet:

Att ge ord med plural-s status som en egen deklination är tveksamt; man ska komma ihåg att många importord behåller sitt plural-s under en kortare övergångstid, och när ordet blir mer hemtam i språket övergår det till att pluralböjas enligt någon av de andra deklinationerna. Kanske tycker många att pluralformer som *avokador* och *kiwier* ser konstiga ut i början, men ögat vänjer sig, och efter ett tag reagerar vi inte längre. (Josefsson 2009:70)

3.2. Språkrådets rekommendationer

De pluralformer som rekommenderas av Språkrådet i fråga om substantiv som *bikini*, *container* och *känguru* utgörs sällan av *-sar*, utan varierar mellan andra ändelser. Ibland tar orden nolländelse (*en bikini*, *flera bikini*), ibland *-rar* (*en container*, *flera containrar*) och i vissa fall *-er* (*en känguru*, *flera känguruer*) (jfr Josefsson 2018).

Språkriktighetsboken (2016:145–176) behandlar vissa frågor om pluralformers morfologi, t.ex. den om latinsk pluralböjning med *-a* (*centra*, *fakta* m.fl.), men ämnet s-plural berörs inte. I den senaste upplagan av *Svenska skrivregler* (Karlsson 2017) har plural med *-s* givits en framträdande plats i ett eget avsnitt (7.1.1), något som inte var fallet i den föregående upplagan, *Svenska skrivregler* från 2008, där s-pluralen i en underavdelning till underavsnitt 7.2.5, ”Böjning av vissa främmande substantiv”, helt kort nämns och avfärdas som olämplig p.g.a. att den inte kan sättas i bestämd form.

Vid en jämförelse mellan SAG (se 3.1 ovan) och Språkrådets *Svenska skrivregler* (Karlsson 2017) blir det också tydligt att *Svenska skrivregler* går ett eller ett par steg längre än SAG i fråga om pluralformens etableringsgrad. Medan SAG (2:79) återhållsamt anger att ”Bruket av *-s* har i de flesta fall en relativt osvensk prägel”, menar *Svenska skrivregler* (Karlsson 2017:104) att ”S-plural är ganska vanligt förekommande i svenskan” och ”För vissa ord är [...] s-pluralen så etablerad att den åtminstone i vissa sammanhang dominerar helt över andra böjnings-

mönster”. Språkrådet går i Frågelådan² ännu ett steg i fråga om s-pluralen:

[...] eftersom den har en lång historia i svenskan och eftersom vissa svenska ord (*sambos*, och lite skämtsamt *snyggos*, *gubbs*, *kvinnas*) och lånord från språk med andra pluralformer ibland får s-plural (*martinis*, *igloos*, *samosas*, *hijabs*), ser vi det nu som rimligt att betrakta den som en del av det svenska språksystemet.

Ett vanligt argument emot s-plural i dag³ återfinns i *Svenska skrivregler*: ”S-pluralmönstret saknar en etablerad form för bestämd form plural” (Karlsson 2017:104). Tanken verkar vara att s-plural-deklinationen ska hållas intakt; s-suffixet i obestämd form plural ska följa med även i bestämd form plural. Strängt taget bör därmed ett substantiv i obestämd form plural som *bikinis* skrivas *bikinisarna* eller möjligtvis *bikinisen* i bestämd form. Språkrådet anger emellertid i Frågelådan⁴ att plural med *-sar* (som i *bikinisar*) i skriftspråk kan uppfattas som talspråkligt och rekommenderas inte i det vårdade skriftspråket.

En s-pluralform i skrift utgör i normalfallet sällan något problem (*containers/containrar*). Det som i stället kan utgöra problem för skribenter är alltså framför allt när bestämd form plural aktualiseras (*containersen? containersarna?*). I sådana fall brukar språkvårdare rekommendera pluralsuffix som ansluter sig till det svenska böjningssystemet (*två containrar – de containrarna*).

4. S-plural i SAOL och SO jämfört med bruket i text

I svenska ordböcker anges substantivens numerusböjning vanligen i form av bestämd form singular och obestämd form plural (Svensén 2004:172), något som också görs i SAOL 14 och SO (2021). Tanken att användaren ska kunna sluta sig till övriga former från de angivna böjningsformerna.

² ”Hur ser Språkrådet på s-plural?” <https://frageladan.isof.se/visasvar.py?sok=plural-s&svar=79712&log_id=977183%3E>. Hämtat september 2022.

³ Tidigare har det även betraktats som problematiskt att s-pluralformen kommit att uppfattas som singularform, t.ex. *en jumpers*, vilket kunnat leda till pluraler som *jumpersar* (se t.ex. Wellander 1970:161).

⁴ ”Hur ser Språkrådet på s-plural?” <https://frageladan.isof.se/visasvar.py?sok=plural-s&svar=79712&log_id=977183%3E>. Hämtat september 2022.

Enligt Svensén (2004) behöver böjningsvarianter framför allt redovisas i receptionsordböcker, medan produktionsordböcker rekommenderas att begränsa sig till den variant som är vanligast. Dock kan normativa ordböcker även behöva redovisa former som inte är helt accepterade för att upplysa om vilken form som är att rekommendera (Svensén 2004:165). I det följande ges en översikt över hur pluralformerna anges i den mer normativa SAOL respektive den mer deskriptiva SO.

4.1. Översikt över pluralvariation i några olika upplagor av SAOL

De aktuella orden *avokado*, *bikini* och *hashtag* har ibland försetts med olika rekommendationer avseende böjningssätt och böjningsformer över tid (jfr Josefsson 2009). Nedan följer några exempel på ord som har registrerats med olika pluralformer i olika upplagor av SAOL, dels *avokado* och *bikini* (*hashtag* är som nämnts nytillagt, så det redovisas inte här), dels *film* och *schlager*, eftersom dessa ord har genomgått flera (oväntade) byten av pluralformer. Se tabell 1.

TABELL 1. Pluralformer i ett urval av SAOL-upplagorna.

	SAOL 8 (1923)	SAOL 9 (1950)	SAOL 10 (1973)	SAOL 11 (1986)	SAOL 13 (2006)	SAOL 14 (2015)
<i>avokado</i>			<i>avokador</i>	<i>avokador</i> el. <i>avokadoer</i>	<i>avokador</i> el. <i>avokadoer</i>	<i>avokador</i>
<i>bikini</i>			<i>bikini</i>	<i>bikini</i> äv. <i>bikinier</i>	<i>bikini</i> äv. <i>bikinier</i>	<i>bikinier</i> hellre än <i>bikinis</i>
<i>film</i>	<i>filmer</i> el. <i>films</i>	<i>filmer</i> äv. <i>films</i>	<i>filmer</i>	<i>filmer</i>	<i>filmer</i>	<i>filmer</i>
<i>schlager</i>		<i>schlager</i> el. <i>schlagerar</i>	<i>schlager</i> el. <i>schlagerar</i>	<i>schlagerar</i>	<i>schlagerar</i> el. <i>schlager</i>	<i>schlagerar</i> el. <i>schlager</i> hellre än <i>schlagers</i>

När ordet *avokado* togs med som uppslagsord i SAOL 10 (1973) noterades pluralböjningen *avokador*. I upplaga 11–13 ges även formen *avoka-*

doer, medan *avokados* ännu inte har tagits med som pluralform i någon upplaga av SAOL.

Uppslagsordet *bikini* togs med i SAOL 10 (1973) med pluralböjningen *bikini*, alltså samma form som singular, och i SAOL 11 (1986) fanns också variantböjningen *bikinier* med. I SAOL 14 (2015) har pluralformen *bikini* försvunnit och ersatts av kommentaren ”*bikinier* hellre än *bikinis*”.

Ordet *film* togs med i SAOL 8 (1923) med pluralangivelsen ”*filmer* eller *films*”. I fråga om s-plural ser vi alltså här ett relativt tidigt exempel. Pluralformen på -s finns med även i SAOL 9 (1950) men tas bort i och med upplaga 10 (1973). I modern svenska utgör pluralformen en icke-fråga med *filmer* och *filmerna* som allenarådande former i obestämd och bestämd form.

Schlager togs med som uppslagsord i SAOL 9 (1950) med pluralformerna ”*schlager* eller *schlagrar*”. I SAOL 13 (2006) har dessa pluralformers inbördes ordning bytt plats. I SAOL 14 (2015) finns för första gången s-formen med, uttryckt i rekommendationen ”*schlagrar* eller *schlager* hellre än *schlagers*”.

Denna korta genomgång av några exempelord och deras pluralformer i SAOL visar att den norm som uttrycks i ordböckerna kan ändras över tid (se också tabell 1).

4.2. *Avokado*, *bikini* och *hashtag* i de senaste upplagorna av SAOL och SO

De olika inriktningarna hos SAOL och SO visar sig bl.a. i att SAOL 14 har fler och mer explicita rekommendationer än SO 2021, t.ex. i form av kommentaren ”Använd hellre” vid somliga ord och böjningsformer (t.ex. ”**attachment** – Använd hellre *bilaga*”), liksom ”X hellre än Y” vid vissa sidoformer (t.ex. ”**skrolla** hellre än **scrolla**”) och böjningsformer (t.ex. vid **mysa**: ”*myste* hellre än *mös*”). Den mer deskriptivt inriktade SO 2021 tillåter t.ex. s-plural för *avokado*, medan den mer normativt inriktade SAOL 14 inte anger *avokados* som rekommenderad pluralform. Det kan noteras att ingen av ordböckerna föreslår eller på annat sätt nämner -sar-plural som möjlig form.

Pluralformer vid *avokado*, *bikini* och *hashtag* ser ut enligt följande i de båda ordböckerna:

SAOL: *avokador*
bikinier hellre än *bikinis*
hashtaggar hellre än *hashtags*

SO: *avokados* eller *avokador*
bikinis
hashtags eller *hashtaggar*

I uppställningen ovan kan noteras att SAOL alltså ger företräde för vissa pluralformer framför andra (markerat med ”hellre än”), medan SO jämsätter de olika böjningsformerna.

I skriftspråksbruket varierar pluralböjningen av *avokado* mer än i ordböckerna, och följande pluralformer går att hitta i olika typer av texter i en enkel korpusundersökning⁵: *avokado*, *avokados*, *avokador*, *avokadoer*, *avokadon* och *avokadosar*. Alla dessa former är naturligtvis inte registrerade i ordböcker, och alla formerna är heller inte rekommenderade av svensk, samtida språkvård. I fråga om de uppräknade pluralformerna är *avokador* den mest högfrekventa i tidningstext, ungefär 10 gånger vanligare än *avokados*. (Stavningen varierar också mellan *avokado* och *avocado*, något som dock spelar mindre roll i sammanhanget.) I fråga om *bikini* är pluralvariationen i bruket inte lika stor, men det är ingen tvekan om att pluralformen *bikinis* är betydligt vanligare än den av SAOL 14 rekommenderade *bikinier*. I fråga om *hashtag* utgör *hashtags* den vanligare pluralformen i obestämd form, medan bestämd form har klar övervikt för *hashtaggarna* jämfört med *hashtagsen* i tidningstext. Detta talar för att båda pluralformerna bör finnas med i ordböckerna. Språkbrukarna kan också lösa svårigheten med bestämd form plural genom att använda *hashtags* i obestämd form och *hashtaggarna* i bestämd form (se nedan).

Poängen är att båda ordböckerna behöver förhålla sig till språkbrukarna och de pluralformer som används framför allt i skrift. Samtidigt finns det en intressant skillnad mellan den mer normativa SAOL och den mer deskriptiva SO, och det kan finnas goda skäl att ge olika förstaformer i plural i de båda verken (jfr Svensén 2004). Dessutom behöver lexikograferna betänka

5 Den mycket enkla metoden har här utgjorts av sökningar på ordformer i nyhetstexter och texter från sociala medier i korpussökverktyget Korp (jfr Borin et al. 2012).

eventuella svårigheter för en ordboksanvändare som går till svenska.se och ser olika böjningsformer bredvid varandra vid samma uppslagsord.

5. Saxad böjning

Med stöd i fördelningen av pluralvarianter (se avsnittet ovan) vill vi diskutera en kompromisslösning: vi föreslår att det ska vara möjligt att presentera s.k. *saxad* böjning av den aktuella pluraltypen i ordböckerna (SAG 2:544), dvs. böjning där böjningsformerna för ett och samma substantiv kan föras till olika deklinationer. I SAG behandlas *saxad* böjning framför allt i fråga om verb som kan föras till olika konjugationer, t.ex. verbet *dyka* som kan böjas *dyka – dök – dykt* (jfr *dyka – dykte – dykt*). Inget hindrar alltså att språkbrukaren rör sig mellan olika paradigm i obestämd och bestämd form i text, t.ex. som i följande uppställning:

singular	plural obest.	plural best.
<i>avokado</i>	<i>avokados</i>	<i>avokadorna</i>
<i>bikini</i>	<i>bikinis</i>	<i>bikinierna</i>
<i>hashtag</i>	<i>hashtags</i>	<i>hashtaggarna</i>

Ordböckernas behandling av ord med möjliga *saxade* paradigm behöver inte frångå befintliga uppgifter om plural. Ingenstans föreskriver ordböckerna att den språkbrukare som använder pluralformerna *avokados*, *bikinis* och *hashtags*, dvs. *s*-former, i obestämd form också förbinder sig att låta *s*-formen ingå i plural bestämd form och skriva *avokadosen*, *bikinisen* och *hashtagsen*.

I skrift kan en läsare möjligen uppfatta skribenten inkonsekvent, ifall skribenten rör sig mellan paradigmerna i en text, men troligtvis rör det sig om så pass få förekomster inom en och samma text att en läsare inte störs nämnvärt, om den ens noterar tilltaget.

6. Summering

Ord med pluralvarianter kan innebära valmöjligheter och ibland vålla problem för skribenter. Till vilken instans ska egentligen en skribent i behov av råd vända sig till? De okynniga pluralerna behandlas, som visats i artikeln, på delvis olika sätt i grammatikor, av språkvårdare, av språk-

brukare och i ordböcker. Trots allt är det språket i bruk som ligger till grund för både ordböckerna och grammatikböckerna, liksom språkvårdens olika rekommendationer.

För den praktiska lexikografin utgör variationen i pluralböjning ett intressant problem eftersom ordböcker vanligen baseras på *skriftspråks*-bruket, både i fråga om urvalet av uppslagsord liksom hur uppslagsordens böjningsformer registreras, och i det senare fallet inte sällan med utgångspunkt i språkvårdens rekommendationer. I so mliga fall, beroende på ordbokens inriktning, förses kanske också vissa böjningsformer med någon typ av normerande kommentar. De lexikografiska rekommendationerna i SAOL och SO behöver i vilket fall förhållas till språkvårdens – numera frikostigare – rekommendationer sett till s-plural. En mer normativ ordbok som SAOL har av tradition varit mer restriktiv sett till s-plural, medan SO (2021) har tagit med fler fall av sådana. I den fortsatta revideringen av ordböckerna behöver redaktionen t.ex. ta ställning till ifall inte också SAOL behöver anamma en mer tillåtande attityd till s-plural.

Referenser

- Blensenius, Kristian, Louise Holmer & Emma Sköldberg 2021. SAOL 14 som rättesnöre – diskussion kring den senaste upplagan. *Lexico-Nordica* 28, 39–58.
- Bolander, Maria 2012. *Funktionell svensk grammatik*. 3 uppl. Stockholm: Liber.
- Borin, Lars, Markus Forsberg & Johan Roxendal 2012. Korp – the corpus infrastructure of Språkbanken. *Proceedings of LREC 2012*. Istanbul: ELRA, 474–478.
- Gellerstam, Martin (red.) 2009. *SAOL och tidens flykt. Några nedslag i ordlistans historia*. Stockholm: Norstedts.
- Hultman, Tor G. 2003. *Svenska Akademiens språklära*. Stockholm: Svenska Akademien.
- Josefsson, Gunlög 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Josefsson, Gunlög 2018. *Avokadosar och kepsar – ett epentetiskt s med olika funktioner*. *Språk och stil* NF 28, 5–21.
- Karlsson, Ola (red.) 2017. *Svenska skrivregler*. 4 uppl. Stockholm: Språkrådet & Liber.

- Lundin, Katarina 2014. *Tala om språk. Grammatik för lärarstudier*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Malmgren, Sven-Göran 2014. Svenska Akademiens ordlista genom 140 år: mot fjortonde upplagan. *LexicoNordica* 21, 81–98.
- SAG 1–4 = Teleman, Ulf, Erik Andersson & Staffan Hellberg 1999. *Svenska Akademiens grammatik*. Del 1–4. Stockholm: Norstedts.
- SAOB = *Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien*. 1898–. Tillgänglig: <saob.se>. Hämtat: maj 2023.
- SAOL 8 = *Ordlista över svenska språket utgiven av Svenska Akademien* (8 upplagan, 1923). Stockholm: Svenska Bokförlaget P. A. Norstedt & Söner.
- SAOL 9 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (9 upplagan, 1950). Stockholm: Svenska Bokförlaget/Norstedts.
- SAOL 10 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (10 upplagan, 1973). Stockholm: Norstedts.
- SAOL 11 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (11 upplagan, 1986). Stockholm: Norstedts.
- SAOL 13 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (13 upplagan, 2006). Stockholm: Norstedts.
- SAOL 14 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (14 upplagan, 2015). Tillgänglig: <svenska.se>. Hämtat: maj 2023.
- Sköldberg, Emma 2022. Andra upplagan av Svensk ordbok: förutsättningar och redaktionella val. *LexicoNordica* 29, 139–152.
- SO 2009 = *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* (1 upplagan, 2009). Stockholm: Norstedts i distribution.
- SO 2021 = *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* (2 upplagan, 2021). Tillgänglig: <svenska.se>. Hämtat: maj 2023.
- Språkriktighetsboken* 2016. Andra upplagan, fjärde tryckningen. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. Stockholm: Norstedts.
- Svensén, Bo 2004. *Handbok i lexikografi. Ordböcker och ordboksarbete i teori och praktik*. 2 uppl. Stockholm: Norstedts.
- Svenska skrivregler* 2008. 3 uppl. Stockholm: Språkrådet & Liber.
- Söderberg, Barbro 1983. *Från rytters och cowboys till tjuvstrykers. S-pluralen i svenskan. En studie i språklig interferens*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.
- Wellander, Erik 1970. *Riktig svenska. En handledning i svenska språkets vård*. 3 uppl. Stockholm: Norstedts.